

**VIHTI
TALOUSARVIO 2024 JA
TALOUSSUUNNITELMA
2025-2026**

Ympäristölautakunta

3.7 Ympäristölautakunta

(sis + ulk)	TP 2022	MTA 2023	TAE 2023	LTK 2024	KJ 2024	KH 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	372 396	405 000	365 000	505 000					
MYYNITITUOTOT	19 009	15 000	15 000	15 000					
MAKSUTUOTOT	324 053	390 000	350 000	490 000					
TUET JA AVUSTUKSET	29 334								
MUUT TOIMINTATUOTOT									
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN									
TOIMINTAKULUT	-1 270 693	-1 555 251	-1 435 947	-1 479 011					
HENKILÖSTÖKULUT	-694 343	-859 465	-729 936	-773 822					
PALKAT JA PALKKIOT	-552 576	-696 403	-589 080	-623 876					
HENKILÖSIVUKULUT	-141 767	-163 062	-140 856	-149 946					
PALVELUJEN OSTOT	-503 132	-621 660	-620 560	-652 217					
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-8 017	-8 850	-8 850	-8 700					
AVUSTUKSET	9 754								
MUUT TOIMINTAKULUT	-74 955	-65 276	-76 601	-44 272					
TOIMINTAKATE	-898 297	-1 150 251	-1 070 947	-974 011					

(ulk)	TP 2022	MTA 2023	TAE 2023	KEHYS 2024	LTK 2024	KH 2024	TA 2024
TOIMINTATUOTOT	363 159	405 000	365 000	405 000	505 000		
TOIMINTAKULUT	-1 205 340	-1 489 977	-1 370 673	-1 560 474	-1 432 797		
TOIMINTAKATE	-842 181	-1 084 977	-1 005 673	-1 155 474	-927 797		

Toiminnan kuvaus

Ympäristöpalvelut -tulosalue koostuu kahdesta ns. tulosyksiköstä: Rakennusvalvontapalveluista sekä ympäristöpalveluista. Ympäristölautakunnan tehtävänä on ohjata ja valvoa rakentamista, käsitellä ympäristöä ja rakentamista koskevat lupa-asiat sekä huolehtia ympäristön tilan seurannasta.

Ympäristölautakunnan alaisen toiminnan osalta merkittävimmät muuttujat ovat viime vuosina olleet tulojen kehityksessä. Rakennusvalvonnan tulot koostuvat lupamaksuista, joiden kehitystrendi on viime vuodet ollut pääsisassa laskeva. Koronapandemia heikensi tilannetta vuonna 2020, mutta vuonna 2021 rakentamisessa ja siten lupamaksuissa näkyi elpymistä. Vuonna 2022 tapahtui uusi notkahdus sodan alettua Euroopassa, millä on muun muassa rakennusmateriaalien hintojen nousun vuoksi ollut merkittävä vaikutus rakennusalaan ja käynnistytävien hankkeiden määrään. Rakennusalan matalasuhdanteesta huolimatta vuosi 2023 näyttäisi paikallisesti muodostuvan tulojen näkökulmasta varsin hyväksi, ja samaa kehitystä on ennakoitu talousarviossa vuodelle 2024.

Ympäristövalvonnan tulot kertyvät niin ikään lupamaksuista, mutta niiden kehitys ei ole rakennusvalvonnan tavoin suhdanneriippuvaista. Tuloja muodostuu ympäristövalvonnassa myös valvontasuunnitelman mukaisesta valvonnasta.

Vuodelle 2024 laaditussa talousarvioesityksessä selkeää poikkeamaa vuoteen 2023 verratessa aiheuttavat seuraavat kohdat:

- Esitys sähköisen lupapalvelun, Lupapisteen, käyttöönotosta ympäristöpalveluissa.
- Rakennusvalvonnan tulojen näkökulmasta ennakoidaan nousua suhteessa vuoteen 2023.
- Kiinteistöveroselvitystä esitetään jatkettavan ostettavana asiantuntijapalveluna.

Lautakunnan strategiset tavoitteet

Hyvinvoivat vihtiläiset

	TAVOITE	TOIMENPIDE JA KUVAUS	MITTARI	LAADULLINEN MITTARI
Ympäristölautakunta	Tyytyväisyyden lisääntyminen asuinkuntaan	Ympäristön tilan parantaminen kuntalaisten hyvinvoinnin lähteenä luonnon monimuotoisuusohjelman mukaisten toimenpiteiden ohjelmoinnin ja toimeenpanon kautta.		Kunnan sijoituksen paraneminen Kuntarahoituksen ESG-vertailussa luonnon monimuotoisuutta kuvastavien indikaattorien osalta.

Merkittävät talouden ja toiminnan onnistumiseen kohdistuvat riskit

Riskin kuvaus	Riskin hallinta	Riskin toteutumisen seuranta
Talustilanteen vaikutus palvelutasoa laskevasti	Toimet kohdistetaan turvallisuuden ja terveyden varmistamiseen	Tehtävien toimeenpanojärjestyksen hallinta
Vajaan henkilöstöresurssin vaikutus työn kuormittavuuteen ja siten henkilöstön työssäjaksamiseen.	Mikäli vakansseja vapautuu, priorisoidaan tähän liittyvät toimenpiteet esihenkilötyössä muiden tehtävien edelle.	Jatkuva seuranta mm. yksikköpalavereissa.
Rakentamisen matalasuhdanteen ennakoimattomat vaikutukset lupamaksuihin.	Jatkuva seuranta, käynnissä olevien tai käynnistyvien hankkeiden edistäminen viipymättä sekä aktiivinen asiakasneuvonta	Jatkuva seuranta ja tarvittaessa ennakoiva reagointi talousarvion toteutumisen osalta.

Taulukko 25. Merkittävät talouden ja toiminnan onnistumiseen kohdistuvat riskit vuonna 2024.

Investoinnit

Ei investointeja vuonna 2024.

Uudet vakanssit ja nimikemuutokset

Tulosalue	Nimike	Virk a / toi mi	Vakituinen / määräaikain en	Alkamis- päivämä ära	Kustann us/ vuosi	Vakanssin perustelut
Ympäristöpalvelut/ ympäristöpalvelut	Määräaikainen ympäristötarka staja	Virk a	Esitetään vakinaistetta vaksi	1.1.2024 alkaen	45 000	Kahden vuoden määräaikaisen vakanssin aikana toiminta on saatu tehokkaaksi ja saapuvat lupahakemuks et pystytään ratkomaan viiveettä. Lisäksi joitakin nykyisin ulkoa ostettavia palveluita pystyttäisiin ottamaan omaksi työksi vakinaistamise n myötä, mm. jätevesien käsittelyyn liittyvä neuvontatyö.
Ympäristöpalvelut/rakennus valvonta	Määräaikainen skannaaja	toi mi	Esitetään määräaikaise n työsuhteen jatkamista vuodella	1.1.2024 - 31.12.20 24	29 000	Tulevalla talousarviokau della rakennusvalvo nnan paperiarkiston digitointityötä ja vanhojen rakennustietoj en tarkistusta on tarkoitus jatkaa. Samalla paperiarkiston käyttö vähenee ja sähköinen piirustusarkist

						o helpottaa ja nopeuttaa sekä rakennuslupien käsittelyä että vanhojen lupapiirustusten toimittamista niitä tarvitseville. Lisäksi sähköinen arkisto tukee osaltaan ilmastotavoitteiden saavuttamista.
--	--	--	--	--	--	---

Virkanimikemuutokset

Tulosalue	Toimenpide	Perustelu

Henkilöstöresurssointiin liittyviä - ei talousarvioon vaikuttavia muutoksia/tehostamistoimenpiteitä, joita on suunnitteilla/tulossa

Tulosalue	Toimenpide	Perustelu

3.7.1 Ympäristöpalveluiden tulosalue

(sis + ulk)	TP 2022	MTA 2023	TAE 2023	LTK 2024	KJ 2024	KH 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	372 396	405 000	365 000	505 000					
TOIMINTAKULUT	-1 261 957	-1 554 451	-1 425 055	-1 467 298					
TOIMINTAKATE	-889 561	-1 149 451	-1 060 055	-962 298					

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ympäristöpalvelut -tulosalue koostuu kahdesta ns. tulosityksiköstä: Rakennusvalvontapalveluista sekä ympäristöpalveluista. Ympäristölautakunnan tehtävänä on ohjata ja valvoa rakentamista, käsitellä ympäristöä ja rakentamista koskevat lupa-asiat sekä huolehtia ympäristön tilan seurannasta.

Ympäristöpalvelut

Yksikön tehtävänä on hoitaa kunnan ympäristönsuojelun valvonta- ja edistämistehtävää, luonnonsuojelua ja eräitä hallintosäännöllä määrättyjä tehtäviä. Ympäristöterveydenhuoltoa ja eläinlääkintähuoltoa hoitaa Länsi-Uudenmaan ympäristöterveys. Ympäristöpalvelut valvoo palvelun järjestämissopimusta.

Vihdin kunta on hyväksynyt Länsi-Uudenmaan kuntien vesienhoidon yhteistyön vision ja strategian 2019-2026. Tavoitteena on yhteistyön avulla parantaa vesien tilaa. Vesiensuojelua toteutetaan monivuotisia yhteishankkeina. Jätevesien käsittelyn viranomaisratkaisut työllistävät edelleen vuonna 2024, sillä haja-asutuksen jätevesijärjestelmiä saatetaan lainsäädännön vaatimuksia vastaavaksi tai toteutukseen haetaan lykkäystä tai poikkeamista ympäristönsuojelumääräyksistä. Neuvontapalvelun kehittämistarpeena tunnistettua ohjeistusten laatimistyötä jatketaan vuonna 2024. Ympäristönsuojelumääräysten päivitystyö viimeistellään. Vuonna 2024 ympäristövalvonta ottaa käyttöön Lupapiste-palvelun sähköisen asioinnin mahdollistamiseksi.

Vuonna 2024 aloitetaan toteuttamaan ja valvomaan vuonna 2023 laaditun LUMO-ohjelman mukaisia toimenpiteitä.

Ilmastotyötä jatketaan vuonna 2024. Vihdissä vauhditetaan tavoitteellista ilmastotyötä Kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelman (SECAP) pohjalta siten, että jokaisella palvelukeskuksella ja yksiköllä on toteuttamisvastuu. SECAP-suunnitelma sisältää tavoitteet, strategian ja vision, perus- ja seurantavuoden päästölaskennan, hillintätoimenpiteet ja niiden vaikuttavuuden arvioinnin, skenaariotarkastelut (vapaaehtoinen), riskien ja haavoittuvuuksien analyysin, sopeutumisen tilannekatsauksen ja sopeutumistoimet. Vuonna 2024 ilmastotyötä edistetään vuoden 2023 talousarviossa hyväksytyyn ilmastoasiantuntijan työnä (asiantuntija palkattu puoliksi Kirkkonummen kanssa). Pysyvä ilmastoasiantuntija auttaa merkittävästi kunnan ilmastotyön jatkuvuutta ja systemaattisuutta, ja mahdollistaa osallistumisen käynnissä oleviin valtakunnallisiin ja kansainvälisiin rahoitushakuihin sekä mahdollistaa kunnan strategian tukemisen. Ilmastovahdin ominaisuuksia ja sen mahdollista käyttöönottoa selvitetään yhteistyössä Kirkkonummen kanssa.

Ympäristölupien käsittelyaika on tällä hetkellä Vihdissä saatu normalisoitua, mikä johtuu lisätyistä henkilöstöresursseista.

Ympäristöpalveluiden osalta palvelutuotantoa hoidetaan viiden henkilön voimin. Yksikössä työskentelee ympäristöpäällikön lisäksi vuonna 2023 kolme vakituista ympäristötarkastajaa ja yksi määräaikainen tarkastaja. Sihteeri- ja palvelut on hajautettu ja jaettu usealle toimistosihteerille.

Kunta hoitaa itse kunnan ympäristövalvonnan tehtävät. Vuonna 2024 ympäristön valvonnan toimenpiteiden tavoitteet määrittelee valvontasuunnitelman perusteella laadittava valvontaohjelma.

Vihdin ympäristönsuojeluhankkeet ja käynnissä olevat monivuotiset projektit toteutetaan alueellisena yhteistyönä kuntien, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n kanssa. Näitä ovat mm. Hiidenvesihanke, Lohikalat Karjaanjokeen -hanke, Elinvoimainen ja esteetön Siuntionjoki - vesistövisio 2030, Vihdin järvien seurantaohjelman toteuttaminen, osallistuminen Hiidenveden sekä Vihtijoen ja Siuntionjoen yhteistarkkailuseurantoihin (yhteistyössä kunnat ja tarkkailuvolliset laitokset). Kasvihuonekaasupäästöjen seuranta ja ilmanlaadun seuranta ostetaan ulkopuolisina asiantuntijapalveluina alueellisen ohjelman mukaisesti. Lisäksi Siuntion latvajärvien pilottihanke on käynnissä. Ympäristönsuojeluavustuksia ei esitetä jaettavan vuonna 2024.

Löytöeläinten tilapäisestä hoidosta vastaa Läntisen Uudenmaan Eläinsuojeluyhdistys ry, jonka kanssa kunta on tehnyt toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen. Ympäristöpalvelut koordinoi palvelun järjestämistä.

Rakennusvalvontapalvelut

Rakennusvalvonnassa työskentelee johtavan rakennustarkastajan lisäksi kolme rakennustarkastajaa, kaksi toimistosihiteeriä ja määräaikainen skannaaja. Rakennustarkastajista yksi on ollut vuonna 2023 opintovapaalla, mutta palaa töihin ennen vuoden päättymistä.

Rakennusvalvonnassa on käytössä sähköinen asiointijärjestelmä lupapiste.fi-palvelu, jolla lupahakemukset vastaanotetaan, sekä Trimble-sovellus, jota käytetään rakennuslupien käsittelyyn, minkä lisäksi se toimii karttaohjelmana.

Tulevalla talousarviokaudella rakennusvalvonnan paperiarkiston digitointityötä ja vanhojen rakennustietojen tarkistusta on tarkoitus jatkaa. Samalla paperiarkiston käyttö vähenee ja sähköinen piirustusarkisto helpottaa ja nopeuttaa sekä rakennuslupien käsittelyä että vanhojen lupapiirustusten toimittamista niitä tarvitseville. Lisäksi sähköinen arkisto tukee osaltaan ilmastotavoitteiden saavuttamista. Työn jatkamiseksi määräaikaisen skannaajan tehtävää on esitetty jatkettavan vuodeksi 2024.

Rakennustietojen tarkistustyö lisää kunnan kiinteistöverotuloja, samalla kun vanhojen rakennusten tarkistetut, oikeat tiedot palvelevat lupien valmistelutyötä. Kiinteistöjen tietojen selvittäminen parantaa osaltaan myös maanomistajien tasapuolista kohtelua. Näin ollen kiinteistöveroselvitystyötä on tarpeen jatkaa. Työtä esitetään jatkettavan VIHTA-toimenpiteenä vuonna 2024 ulkoa ostettavana asiantuntijapalveluna.

Palvelun vaikuttavuus

Ympäristönsuojelu ja -valvonta		TP2019	TP2020	1-6/2021	1-6/2022	TP2022	1-6/2023
Ympäristölupapäätökset	kpl	1	4	2	2	4	0
Maa-aineslupapäätökset	kpl	1	3	1	1	1	1
Vesilain mukaiset päätökset	kpl	0	0	0	0	0	0
Ympäristölautakunnan antamat määräykset	kpl	4	0	0	0	0	0
Rekisteröinnit	kpl	1	3	0	1	1	0
Hallintopakkopäätökset	kpl	5	4	2	0	0	0
Viranhaltijapäätökset	kpl	6	23	17	9	15	19
Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeaminen	kpl	1	5	8	2	2	3
Lykkäys jätevesien käsittelyvaatimuksista	kpl	0	0	0	0	2	1
Vapautus vesijohtoon ja viemäriin liittymisvelvollisuudesta	kpl	0	1	0	1	5	1
Kirjalliset vireillepanot, ratkaistu	kpl	3	4	1	0	0	1
Lausunnot	kpl						88
Ympäristönsuojelu ja -valvonta		TP2020	TP2021	1-6/2022	1-6/2023	TP2023	1-6/2024

Ympäristöpalvelut

Ympäristövalvonta toimii kunnan palveluntuottajana ja lupaviranomaisena erilaisissa ympäristöasioissa. Yritysten ympäristö- ja lupaneuvonta on tärkeä osa ympäristövalvonnan toimintaa. Kunnan sisällä ympäristövalvonta toimii poikkiteieteellisesti eri osastojen kanssa yhteistyössä.

Ympäristölainsäädännön ja ympäristöpolitiikan nopeankin muutoksen seuraaminen ja sen käytäntöönpano on merkittävä asia ympäristövalvonnan toiminnassa ja sen kehittämisessä. Muun työn ohessa vuonna 2024 jatketaan vesistöprojekteja, vuonna 2023 laaditun luonnon monimuotoisuusohjelman toimenpiteitä sekä aktiivista ilmastotyötä.

Rakennusvalvontapalvelut

Rakennusvalvonta palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta sekä tasapuolisesta kohtelusta. Rakennusvalvonta opastaa ja edistää laadukkaan rakennuskannan sekä viihtyisän ja turvallisen ympäristön syntymistä ja säilymistä ohjaamalla ja neuvomalla suunnittelijoita, rakentajia, rakennuttajia ja kiinteistöjen omistajia.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa kaavojen ja rakentamisen säädösten noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä niihin ja niiden mukaiseen rakentamiseen liittyvästä ennako-ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta.